

Acte en recordança de Lluís Casassas i Simó (Sabadell, 1922 - Barcelona, 1992), amb motiu del 25è aniversari de la seva mort¹

Enric Bertran, David Casassas, Enric Mendizàbal i Josep Oliveras

Parlament introductori

Josep Oliveras Samitier

President de la Societat Catalana de Geografia

Bon vespre a tothom i en especial als familiars i amitats de Lluís Casassas. És molt bo que una societat recordi a les persones que més han treballat pel seu èxit i l'augment del seu prestigi. Lluís Casassas va ser una persona que va dedicar moltes hores i afany a la Societat Catalana de Geografia, tot renovant algunes de les formes arcaiques mantingudes, i canviant molts continguts de les diverses activitats habituals. Incorporà també molts joves a la Societat, una part dels quals han ocupat càrrecs a la Junta i han continuat els principis que el Lluís els inspirà. Va renovar la Societat sent al mateix temps completament fidel als principis que els seus fundadors establiren. Alumne de Lluís Solé Sabarís a l'Institut Escola de la Generalitat, anys després el seguiria en les activitats de la nostra Societat, com també col·laboraria amb Pau Vila, un altre dels fundadors, quan retornat de l'exili reprendria els seus estudis sobre Barcelona.

Lluís Casassas, es va comprometre amb la Societat Catalana de Geografia, passant de soci a exercir diferents càrrecs a la Junta: vocal, tresorer, secretari, president del 1986 al 1991, i altre cop vocal fins a la seva mort. És lògic doncs que el recordem i li fem aquest petit acte d'homenatge en commemorar-ne enguany els vint-i-cinc anys de la defunció.

1. Acte organitzat per la Societat Catalana de Geografia el 12 de desembre de 2017 a l'Institut d'Estudis Catalans. L'ordre dels autors que indiquem en aquest encapçalament és alfabètic, però els textos s'ordenen seguint el mateix ordre d'intervencions en l'acte d'homenatge.

Fem memòria també que va ser el creador de l'actual revista *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*, i l'impulsor i organitzador del Primer Congrés Català de Geografia, celebrat de l'11 al 15 de març del 1991, a Barcelona. Ell volia que, per mitjà del congrés, la Geografia renovés les seves idees i servís per debatre tots els aspectes de les seves especialitats, les teories i metodologies, així com la seva inserció a la societat catalana. Va ser un congrés extraordinari en el qual vingueren geògrafs de gran prestigi a Espanya i al món. Entre aquests darrers Paul Claval i Peter Gould que dictaren conferències extraordinàries.

De Lluís Casassas guardo també molts records personals, ja que quan ell acabava els estudis, aleshores jo feia tercer curs, i en el cinquè coincidírem en una assignatura de Pensament Geogràfic que impartia el Dr. Vilà i que tant servia pels alumnes de llicenciatura com pels que volien iniciar el doctorat, i en aquella classe de pocs alumnes hi havia també entre altres la Mercè Marín i la Dolors Garcia-Ramon.

El recordo molt bé en llargues converses al claustre de Lletres de la vella Universitat amb el seu posat entre irònic i sorneguer, amb les mans darrera l'espatlla i aguantant aquella cartera que sempre l'acompanyava. O entrant a la biblioteca del vell departament a la banda de ciències, i en entrar i dirigint-se a la Montserrat Galera, l'eficient bibliotecària, i senyalant amb el dit cap el pis de dalt, demanar si hi havia el Dr. Vilà, a voltes nomenat, el "number one, el faraó o déu", després venia a veure què feies, i podia començar una interessant conversa, a dins i a fora de la biblioteca, sobre la Geografia, o el país, o la política del darrers anys de la dictadura. I ell també és qui em va fer decidir a apuntar-me de soci a aquesta entitat.

Quan ja feia de professor el vaig acompanyar en alguna excursió pel centre de Catalunya i també vaig estar amb els seus alumnes a Almatret seguint l'aportació de Pau Vila al Congrés Internacional de Geografia d'Amsterdam, i a la serra de Prades. Al llarg de les sortides d'estudi explicava amb molt de rigor i claredat, motivava, feia entendre el que volia destacar. Els alumnes parlaven bé d'ell, amb estima. El Lluís Casassas ha estat un d'aquells professors universitaris que deixen rastre, empremta, que els antics alumnes recorden la seva figura i algunes de les coses que deia, a vegades amb molta gràcia. No li passarà, com desgraciadament a alguns altres professors, de qui ja no es recorda ni el nom, i que han passat per la Universitat i per la vida com una gota d'aigua pel plomall d'un ànec.

Lluís Casassas creia en una Geografia útil per conèixer el país i la societat, també per millorar-lo i transformar-la. Una Geografia que al mateix temps que científica fos pràctica i aplicada. Una Geografia basada en coneixements directes sobre el terreny i no només amb disquisicions teòriques. Una Geografia compromesa amb els humans.

A la seva tesi de llicenciatura sobre l'evolució del Lluçanès entre els anys cinquanta i setanta del segle passat, que va obtenir el premi Cristòfor Despuig de la Fundació Vives i Casajuana, i publicada el 1975, hi va escriure que "Si la geografia ha de ser una ciència útil a l'alliberament de l'home i ha de contribuir a la creació d'un món on vagin desapareixent la iniquitat i la mesquineria, amb els seus estudis i previsions ha d'ajudar a abatere tots aquests obstacles".

Lluís, et recordem!!!